

המשותפת, על אף היזק הראיה, כי לא ישאר בידו די שטח הראוי לשימוש החצר, ומשום היזק ראייה אינו חייב להפסיד את שימוש החצר.

ולפי זה המשמעות של "רצו לעשות מחיצה", היא, שהסכימו השניים ביניהם לחלוק את החצר.

ומצינו מקור בתורה לכך שמחיצה היא לשון חצייה וחלוקה, **כדכתיב** [במדבר לא]: "ותחי מחצת העדה", שמשמעותה היא, חצי העדה.

ולפי לשון זו יש לנו לדייק: **וכיון דרצו**, שהסכימו ביניהם לחלוק את החצר, הרי הם **בנין את הכותל**, אפילו **בעל כרחו** של אחד מהם, כפי האמור במשנה, וכגון שהוא טוען: די לי במחיצה דקה כדי לקיים את התחייבותי לחלוק את החצר עמך במחיצה, לפי שאיני חפץ לבזבו ממון רב! אין שומעים לו, מאחר ויש כאן היזק ראייה, שהוא חייב למנוע אותו, בשעה שהסכים לחלוק את החצר במחיצה, ועליו להקים מחיצה טובה שתמנע את היזק הראיה.

אלמא, מוכח מזה, לפי ההסבר של הלשון האחרון, שהתנא במשנתנו סובר שהיזק **ראיה**, שמייה היזק!⁽¹⁵⁾

ומשמע מזה, **הא** אם הם **לא רצו** שניהם לעשות ביניהם מחיצה, אלא רק אחד מהם דורש מהשני לעשותה — **אין מחייבין אותו!**

אלמא, מוכח מכאן, שהתנא של משנתנו סובר, שהיזק **ראיה**, הנגרם על ידי השני, בהבטתו לתוך שטחו של חברו, **לאו שמיה**, אינו נחשב להיזק, ולכן לא זכאי הנפגע מהיזק ראייה לדרוש משותפו המזיק, שיתחלק עמו בהוצאות ובשטח להקמת מחיצה ביניהם, כי אין היזק הראיה נחשב להיזק, המחייב את המזיק למנוע את היזקו.

אך מביאה הגמרא לשון אחרת, הסוברת שהיזק ראייה שמה היזק, ולפיה, "מחיצה" משמעותה היא "חצייה", דהיינו חלוקה של החצר ביניהם:

ואימא: מאי "מחיצה"? — אמור פירוש אחר, מהי מחיצה? — **פלוגתא**, חלוקת החצר.

כגון, במקרה שלא היה אורכה של החצר ח' אמות, שאין בה "כדי חלוקה" של ארבע אמות לכל אחד מהשותפים, ובפחות מארבע אמות של חצר אין לו לאדם אפשרות של שימוש בחצר. ואז, אין האחד יכול לחייב את חברו לחלוק ביניהם את החצר

אלא במזיד. אבל בשוגג, פטור.

15. מבואר בגמרא שהמחלוקת בין שתי הלשונות תלויה בשאלה, האם היזק ראייה שמו היזק או אין שמו היזק. וראה בשיעורי רבי שמואל [אות מג], שבודאי אין המחלוקת במציאות, שהרי לדעת כולם אין אדם חפץ שיביטו עליו ועל מעשיו. אלא מחלוקתם היא,

ומתרץ, מאחר והאיסור אינו רק מחמת הערוב, אלא מפני שנתיאש מלגדור, ובכך הוא "מקיים" את הכלאיים, ומכח קיום הכלאיים נאסרת התבואה, נמצא שהיאוש שלו הוא הגורם לו להתחייב, והיזק על ידי יאוש נחשב לגרמי בלבד.

וראה בש"ך [חשן משפט סימן שפן] שכתב, מכיון שגרמי אינו אלא מדרבנן, לכן, אינו חייב